

Tii te Paulo
nge céii lépwo
Éféso
Atabuhi ko a tii

Woo na e tii a tii ce?
 Wo Paulo, pa apostolo.

E tii éniile?
 Ha awieme a jo 60 me 62, ha a bécéiuhe bwo mu he karépu te Paulo ne Rome (*Apostolo* 28.30–31). Ha a benaamwon naa, ke e tii ni tii na paa: a tii ce, nge céii lépwo Éféso; ke a tii nge céii Filémon; ke ni béé tii mwo nge céii lépwo Filipi; me lépwo Kolosé.

E tii me dee?
 Te lépwo acéihi na time lé uce Juif, ha a province Asia (Turki jenea). Lé mu ha a pwomwo ubwo Éféso me ni béé duaan na e mwonuhi lang. Wieli e tii, beme pine nge he ni pétaapwo puco te ni acéihi. Time e uce temehi ati lépwo apulie na e pwotii nge céiilé (omehi 1.15; 3.2), be e tii he na paa ai nim ni jo alecehe a bwo mu ten Éféso (*Apostolo* 19.10), ke caa piân a Pwooti Wâé.

É ko ade na e tii?
 E tii, beme e habwii tenye lépwo acéihi pie, te junihe ubwo wéden ni adéihi na e pipwaadeniin bé wo Iésu Kériso. Ke e pwopune tenye me nye mulie ha a mulie na wâé te Padué.

Ade ace âne a tii ce?

Te junihe wâé Padué, be e niimihi ha atabuhi kon pie, me e bo ne tenye ati ni wâé ten. Mu ko a pipwoééhe tice ja kon den, ke e celuimikenye koja ni ta pwo tenye, ke e ne tenye a ju mulip ne pelen. Ke e ne tenye mwo atebwo ne he miiden me Kériso, me ati a adéihi ten: a adéihi jenea, me a adéihi na e bo âbé. E wonaa, be caa wogenye he Kériso (2.6).

É mu ko anaa kuti, na e neibukenye, ati lépwo acéihi ne ko Kériso, me a bele na céiu. Hiwon ni ocine ko a puapulie te Kériso, a Mwaiitihi ten, na e pii wo Paulo. Be nye pwohewii a één (1.22–23); ke nye pwohewii a mwa te Padué (2.19–22); ke genye pwohewii ê mwode Kériso (5.23–32). Ke me wonaa, ke wâé heme nye mulie ha a mulie na wâé te Padué:

- Nye penem ko a âpipati na e ne tenye na a Jenen Iitihî, beme nye pamwoiu ni acéihi béénye (4.1–16);
- Nye tahi taabwon ati ni huô me ni bwomu na mwiihi, ke genye mulie ha a pwéélang (4.17—5.20);
- Nye mulie ha a pipwoééhe me pwo me piwahin genye, ne he ni pwomwoiu tenye (5.21—6.9).

E paniimihi tenye wo Paulo pie, wogenye, ke ni coda te Kériso na nye pwopa ne ko Caatana me a junuu a ta. É mu ko anaa, na wâé heme nye pé ati ni naamuu pa na e ne tenye wo Padué (6.10–20). Hiwon ni pwooti na junihe wâé na e ha a tii ce, ko nini:

A pipwoééhe te Padué (1.5, 2.4 me ni bée niide a tii)

A Jenen Iitihi te Padué (1.13–14 me ni bée niide a tii)

A Pwooti te Padué (1.13; 5.26; 6.17)

A bwomune a tii Éféso

Pipwobwocu (1.1–2)

A adéihi na e pébé wo Iésu Kériso (1.3—3.21)

E pwoitihi me de lépwo acéihi wo Paulo (1.15–23)

Ânebun, ke genye mele; ke é jenea, ke genye mulie (2.1–10)

Céiu genye ne he Kériso (2.11–22)

Ana e niimihi wo Padué bwolihi (3.1–13)

Te junihe ubwo a pipwoééhe te Kériso me denye (3.14–21)

A mulihenye ne ha a pimu ibu tenye (4.1—6.24)

A mulihenye na mwo coho (4.17–32)

Mulie pwohewii ni ju naî Padué (5.1–20)

Ni pwomwo na lé céihi (5.21—6.9)

Ni naamuu pa tenye (6.10–20)

Bépinelé (6.21–24)

Pipwobwocu

¹ Woéo, Paulo, na é pwotii lé céiikewé, woéo pa apostolo te *Kériso Iésu, ácehi a bwo niimihinaado te Padué. [Be e pahedeéo ngen, me é pipatemehi a pwooti ten.] É pwotii lé céiikewé, wogewé ni apulie iitihi ten ne Éféso*, [ke é ne mwo he ni bée duaan mwo] wogewé na geé

1:1 1.1 Apostolo 18.19–21, 19.1 * **1:1** 1.1 Ne Éféso—Ni pwooti naa, ke te tieden he ni bée tii iitihi he pwo grek.

*cumang ne ha a céihi ne ko Kériso Iésu, ke céiu gewé me weeng.

² Wâé heme e mu kowé a *pipwoééhe tice ja kon me a péém na e âbé mu pele Padué Caa tenye, me Padaame Iésu Kériso. Adéikewé!

a adéihi na e pébé wo iésu kériso

(Pwahamii tii: 1—3)

³ Wâé heme nye pipaunu Padué! Weeng Padué na e Caa te Padaame henye Iésu Kériso. Be e ne tenye mu he miiden ati ni *adéihi ten, mu ko ana céiu genye me Kériso.

⁴ Ânebuhe a bwo tabuhi na a bwohemwo, ke e caa te mi pipégalikenye wo Padué, beme nye apulie ten, na e pwaadeniin bé wo Kériso. Ke nimen me wâé genye, ke me tice ta konye ne he pwahamiin. Be te junihe eânimen denye. ⁵ Ke é mu ko a pipwoééhe ten, ke a âniimihinaado ten ânebun pie, me e bo pwo me wogenye ni naîn, mu ko Iésu Kériso. Weengaa a bwo niimihinaado ten, ke e te pacuwohi.

⁶ Wâé heme nye pipaunueng, me picedieng. Be te junihe ubwo *a wâé ten, me a pipwoééhe tice ja kon den me denye! Be e ne, me píticenaado ne kon, ne tenye ni adéihi ten, na e pwaadeniin bé wo pa Naîn na te junihe eânimen den. ⁷ Ke caa céiu genye me weeng. Ke e caa tuwokenye [wo Padué] ke e caa pineuhi ni ta pwo tenye, mu ko a cewéhe Kériso [na téé he li e mele me denye]. Be te junihe ubwo a pipwoééhe tice ja kon den

1:3 1.3 Éféso 2.6 **1:4** 1.4 Ioane 15.16 **1:5** 1.5 Ioane 1.12

1:7 1.7 Éféso 2.7; Kolosé 1.14

⁸ na e ne tenye me tice ja kon. Ke e ne tenye ati a pitemang me a bwo temehinaado†.

⁹ E habwii tenye *a bwo niimihinaado ten li e ha aduwo ânebun. Ke e pacuwohi ne tenye, mu ko Kériso, ¹⁰ ha a benaamwon na e caa te mi pacuwohi ânebun. Ke e bo neibuhi ati nina [e tabuhi] ne jeda he miiden, ke e jeoté pwo bwohemwo. Ke e bo tai nelé ati haahi a pihuô te Kériso.

E pipégalikenye bwolihi wo Padué

¹¹⁻¹² E pipégalikeme wo Padué, wogeme na geme mi céihi ne ko Kériso, me ucéieng. Ke e niimihi ânebun me e pwo me wogeme ni apulie ten, mu ko ana céiu geme me Kériso. Be ati ni naado na nimen kon, ke e te pacuwohi. E pwo me wonaa, beme geme habwii *a wâé ten na junihe ubwo.

¹³ Wogewé mwo, ke geé téne a pwooti na a juuju. Ke a pwooti ce, ke a *Pwooti Wâé, na e celuimikewé kon. Be geé caa téneeng, ke geé caa céihi ne ko Iésu Kériso. Ke e [habwii wo Padué, pie, geé caa apulie ten. Be e] caa ne kowé a inen, a *Jenen Iitihî, pwohewii a bwo *piapwo ten ânebun.

¹⁴ Ke a Jenen Iitihî naa, ke e ânebuhe ni wâé ten, na e ne tenye, ni apulie ten. Ke é mu ko anaa, ke genye temehi pie, genye o bo hegi ati ni wâé ten. Ke bobé tuwokenye ati koja a ta. Wâé

† **1:8** 1.8 Ai, E pwo ninna mu ha a pitemang me a bwo temehinaado ten. **1:9** 1.9 Roma 16.25 **1:10** 1.10 Kolosé 1.16,20 **1:11-12** 1.11 Roma 8.28-29 **1:14** 1.14 2 Korénit 1.22

heme nye pipii de Padué na ubwo nang ne ha a wâé ten!

É pwoiitihi me dewé ni acéihi

¹⁵⁻¹⁶ É mu ko ati ninaa, ke é te cuwo ko niimikewé ne he ni pwoipwoiitihi tong. Ke é te cuwo ko pwo-olé ten kowé. Be é téne jepule kowé pie, geé te junihe céihi ne ko Padaame Iésu, ke geé pipwoééhe ati ni apulie ten.

¹⁷ [Heme é pwoiitihi me dewé] ke é ilehi koja Padué pie, me e picani tewé, me geé temehiang ehi ko a Jenen Iitihi ten. Be a Jenen Iitihi, ke e bo habwii tewé a ju bwomu te Padué‡: wo Padué te Padaame henye Iésu Kériso, me pa Caa na oba nang ko a wâé. ¹⁸ Ke é ilehi kojaeng pie, me pwéélang ehi ne he ni pwonimewé ko ati ni wâé ten na e ne tewé. Be junihe ubwo nina e bo ne te ati ni apulie ten. Be wonaa a cemewé na geé *ucéihi ne ha a céihi, alecehe a bwo todekewé ten. ¹⁹ Ke [é pwoiitihi mwo pie] me geé temehi a junuu Padué na te junihe ubwo me denye, wogenye nina genye céihi ne kon.

Ne te Kériso me e pihuôhi ati

E habwii a niihen me a junuun naa wo Padué, ²⁰ he e pamulipi Kériso mu ha amele, ke e pwo me e tebwo *pwo a juin ne he miiden. ²¹ Ke e pwo me e pihuôhi ati ni apihuô ke ni pwojunuun

1:17 1.17 Kolosé 1.9 ‡ **1:17** 1.17 A ju bwomu te Padué—ai ...ko ni naado. Révélation. E habwii tenye a Jenen Iitihi ne ha a jenen ni naado na time genye uce temehi ha a bwo temehinaado te pa apulie. **1:19** 1.19 Kolosé 1.11 **1:20** 1.20 Psaume 110.1; 2 Korénit 13.4; Kolosé 2.12 **1:21** 1.21 Kolosé 1.16, 2.10

[ne jeda he miiden, ke éni pwo bwohemwo]; he ni benaamwo amu ce, ke ni benaamwo amu na e bo âbé. ²² Éa, e tai ne ati wo Padué haahi ni pihuô te Kériso.

Ke e pwo me pa daame he a puapulie ten, a Mwaiitihi, ²³ na a één, ke [wo Kériso, ke e punin; ke] céiu julu. Ke ati ni naado na e ne wo Padué, ke te tai oba ko Kériso§.

2

Ânebun ke genye mele

¹ Ânebun, ke wogewé ni apulie mele, [be time e uce mu kowé *a ju mulip] mu ko ni huô tewé na ta, me a bwo time uce piténede Padué. ² Be li géé mulie pwohewii ni apulie pwo bwohemwo na lé pwo nina ta. Ke géé piténede [*Caatana] pa caa te ni duéé na lé pihuô ne he pipuwohe a miiden me a bwohemwo. Weeng na e pihuô te ati nina muhi telé me lé piténede Padué. ³ Ke é ânebun, ke wogenye, ke genye tai pwohewiilé. Be genye âcehi ni bwo niimihinaado tenye na ta. Ke genye pwo ati nina nimenye me nye pwo ko ni éénye. Ke genye ucéihi ni kuhinaado mu pele Padué, be e okéé ne ko ati ni apulie pwo bwohemwo na lé pwo nina ta*.

1:22 1.22 Psaume 8.7 **1:23** 1.23 Roma 12.5; Éféso 4.10,15; Kolosé 1.18 § **1:23** 1.23 Tai oba ko Kériso—Ati ni naado na e tabuhi wo Padué, ke ni de Kériso. Ke e mu kolé wo Kériso, ke e ne telé a mulie. Ai, Wo Kériso, ke hején nang ko ati ni naado na e tabuhi wo Padué. **2:1** 2.1–5 Kolosé 1.21, 2.13 **2:2** 2.2 Kolosé 3.7; Tit 3.3 **2:3** 2.3 Kolosé 3.6 * **2:3** 2.3 Ati ni apulie...na lé pwo nina ta—Grek: Ni béén.

Nye mulie mu ko a pipwoééhe ten

⁴⁻⁵ Ânebun ke wogenye ni apulie mele [ne he pwahamii Padué] ko ni ta pwo tenye. Kehe icehi ana te junihe eânimen denye, be te junihe ubwo a pipwoééhe ten. Ke e pwo me nye pimulie ibu me Kériso. Éa, celuimikewé mu ko a *pipwoééhe tice ja kon de Padué. ⁶ E céikenye mu ha amele me Kériso Iésu, ke e ne tenye ni atebwo he *miiden me Kériso. E wonaa, be caa wogenye he Kériso. ⁷ Be nime Padué me e habwii dieli mwo pie, te junihe ubwo a pipwoééhe tice ja kon den, ke te junihe hiwon mwo ni adéihi me ni wâé ten na e ne tenye, me piticenaado ne kon, na e pwaadeniin bé wo Kériso Iésu.

⁸ Be e caa celuimikewé mu ko a pipwoééhe tice ja kon den wo Padué, na e pwaadeniin bé na a céihi tewé. A bwo celuimikewé, ke time uce é mu kowé. Be a âpipati, na e ne tenye [me piticenaado ne kon] wo Padué. ⁹ Ke time uce wonaa mu ko ce penem dewé, ke me géé pipii dewé! ¹⁰ Be wogenye ni acehi ni penem de Padué, he li e pwo me mwo coho ni mulihenye. E pwo me wonaa, beme nye te cuwo ko pwo ni penem na wâé na e caa te mi piwâam kon ânebun, beme nye bo pwo.

Céiu genye ne he Kériso

¹¹ Wo lépwo *Juif, ke lé pii kolé pie, 'lépwona *tegoop jélé'. Ke lé pipii delé kon†. Kehe wogewé

2:4-5 2.4-5 Roma 6.13 **2:6** 2.6 Kolosé 2.12 **2:9** 2.9 1 Korénit 1.29-31; 2 Timoté 1.9 **2:10** 2.10 Tit 2.14 † **2:11** 2.11 Lé pipii delé kon—Be a tegoop, ke a ine a bwo pipégalilé te Padué beme lé bele ten.

na time geé uce Juif, ke lé pii kowé pie, 'lépwona time uce tegoop jélé'.

Mepwo é ne ko a tegoop, ke ana te ju pwo ne ko a éé apulip cehi. Kehe icehi ana wâé heme geé niimihi pie, é ânebun, ke time geé uce apulie ha a bele te Padué‡. ¹² Ha a benaamwon naa, ke time geé uce temehi pie, woo wo Kériso§, pa *Mesia [na e *celuimi a bele te Padué]. Be time geé uce apulie ha a bele *Isaraéla na e pipégali wo Padué. Ke tice dewé mu ko ni piapwo te Padué. Ke geé mulie pwo a bwohemwo ce, kehe o te tice *adéihi celi geé ucéihi mu ko Padué. Be time geé uce temehieng, ¹³ ke geé mu ité kojaeng.

Kehe icehi ana é jena na ni, ke geé caa âbé céiieng mu ko a cewéhe Kériso Iésu [na téé he li e mele me dewé].

¹⁴ Wo Kériso, ke caa weeng pa péém denye. Ke e neibukenye, beme wogenye a bele na céiu, wogeme lépwo Juif me wogewé*, nina time geé uce Juif. Be é he e mele ne ko a *kuricé, ke e tanahi a aba ha awiemenye na bahi ko a bwo pitéétikenye.

¹⁵ [Wogeme lépwo Juif, ke geme âcehi] ni *patén de Moosé; ke [te hiwon] ni pihuô, me ni

‡ **2:11** 2.11 (Niide a tii)—Grek: He geé teko pipaniimihi pie, é ânebun, ke wogewé nina time geé uce Juif ha a éé apulie. Ke wo lépwona tegoop jélé, ke lé pii kowé pie 'lépwona time uce tegoop gewé'. [A tegoop, ke te a céiu naado] na pwo ne ko a éé apulie ko ni i apulie. **2:12** 2.12 Roma 9.4; Kolosé 1.21 § **2:12** 2.12

Time geé uce temehi pie, woo wo Kériso—Grek: Te tie Kériso kowé. **2:13** 2.13 Kolosé 1.20 **2:14** 2.14 1 Korénit 12.13

* **2:14** 2.14 Wogeme...wogewé—Pa Juif wo Paulo, kehe time uce lépwo Juif wo lépwo Éféso. **2:15** 2.15 Kolosé 2.14

cuwo nahi patén kon. [Kehe icehi ana é jenaani] ke piticenaado ne ko ninaa ko ana e pwo wo Kériso. Be e ne a péém hadeniinye me wogewé na time geé uce Juif. Ke e neibukenye, beme wogenye a bele na céiu, na nye mu kon.

¹⁶ A céiu mwo: Ke e ne mwo a péém ha awiemenye ati me Padué ko a bwo mele ten ne ko a kuricé. Ke e pwo me tieden a bwo pitéétikenye.

¹⁷ Éa, e tuie wo Kériso, beme e pipatemehi a Pwooti Wâé na e pébé a péém. Ke e pipatemehi tewé [wogewé nina time geé uce Juif] na geé mu ité koja Padué. Ke e pipatemehi teme [wogeme lépwo Juif] na geme pimu mwonu Padué.

¹⁸ É mu ko ana e pwo wo Kériso, ke wogenye ati, wogeme ni Juif me wogewé lépwona time geé uce Juif, ke caa jan me nye âmwonu Padué Caa tenye. Ke genye tai â pelen, ko a *Jenen Iitih ten na te céiu nang.

Wogenye ni apulie ha a pomwa ten

¹⁹ É mulang na wogewé lépwona time geé uce Juif, ke time geé uce coho, ke time geé uce a bele ité. Be geé caa apulie te Padué, ke geé taa ha a pwomwoiu ten, pwohewii ati ni béé apulie te Padué.

²⁰ [Nye pwohewii] a mwa na bahi ne pwo a paan [na mang]. Be a paamwa, ke wo lépwo *apostolo, me lépwo *péroféta†, ke a péi paamwa

2:16 2.16 Zakari 9.10; Kolosé 1.20,22 **2:17** 2.17 Ésaïe 57.19
2:19 2.19 Éfeso 3.6 **2:20** 2.20 1 Korénit 3.11 † **2:20** 2.20
 Apostolo...péroféta—Omehi Éfeso 4.11.

na a junaado, ke wo Kériso. ²¹ Ke weeng na e pwo me mang, me piubwo da a mwa, [wogenye na nye céihi ne kon] me â a Mwaiitihî te Padué.

²² Wogewé [na time geé uce Juif] ke geé te péi mwo ne ko a mwa naa, be caa wogewé he Kériso. Ke piwien mwo ne kome [lépwo Juif]. Ke e mulie ha a mwa naa a Jenen Iitihî te Padué‡.

3

Ana e niimihi wo Padué bwolihi

¹⁻² [Wo Padué, ke e pwo me céiu genye: wogeme lépwo *Juif, me wogewé na time geé uce Juif.] Ke é mu ko anaa kuti, na woéo, Paulo, ke é pipwoeabwé te Kériso Iésu, he é penem me dewé. Ke é jena ni, ke é mu he karépu mu ko a penem naa. Kona time geé uce temehi anaa? Be e ne tong a penem naa wo Padué ne ha a wâé ten, beme e pacuwohi ana e niimihi.

³ Time e uce pii beetihî *a bwo niimihinaado ten naa, na e ha aduwo [mu ha atabuhî kon]. Kehe icehî ana é jena ni, ke e habwii tong, ke é bwo ko tabuhî pii tewé ne ha a tii ce. ⁴ Ke, me geé pine, ke geé o temehi ana é temehi, woéo, ne ko a bwo niimihinaado ten naa, na e pacuwohi ne ko Kériso.

⁵ Ânebun, ke te tice apulie celi lé temehi ehi anaa. Kehe icehî ana wo Padué, ke e caa pwo me lé temehi ne ni *apostolo me ni péroféta ko

2:21 2.21 1 Korénit 3.16 **2:22** 2.22 1 Pétéru 2.5 ‡ **2:22** 2.22
Dernière phrase—ai E mulie ne ha a mwa naa wo Padué, ko a
Jenen Iitihî. **3:1-2** 3.1 Filipi 1.7,13 **3:1-2** 3.2 Kolosé 1.25
3:3 3.3 Éféso 1.9-10; Kolosé 1.26

a *Jenen Iitihi ten. Be woélé ni apulie ten na e caa pipégalié*.

⁶ Weengi a bwo niimihi nen den: Heme lé mu ko Kériso Iésu wo lépwona time uce lépwo Juif, ke lé caa te â pwohewii lépwo Juif, be caa â céiu a bele†. Ke lé tai hegi ni wâé me a *adéihi te Padué. Ke a piapwo te Padué, ke te a delé ati. Weengaa kuti a Pwooti Wâé!‡

Pahede Paulo beme e pipatemehi

⁷⁻⁸ Woéo, ke te piticenaado ne kong koja ati ni apulie te Padué. Kehe icehi ana e te junihe pwopweehi ne kong ha a *pipwoééhe tice ja kon den, ke e pipégaliéo beme é eabwé ten. Ke e penem kong ko a junuun, beme é pipatemehi a Pwooti Wâé ten ne te lépwona time uce lépwo Juif. Ke é pii télé ati ni adéihi ten na e daaité, ke piwéden, na e [ne tenye, na nye] mu he Kériso.

⁹ E pahedeéo ngen, beme é habwii te ati ni apulie ni bwopwonon den, me e pacuwohi a bwo niimihinaado ten na e ha aduwo mu ha atabuhi kon, he li e tabuhi ati ni naado. ¹⁰ Ke [habwii mwo] te ati ni pihuô, me ni pwojunuun he miiden [me a bwohemwo] pie, te junihe ubwo a bwo temehinaado ten, weeng Padué, na ati he

* **3:5** 3.5 Ni apulie ten na e caa pipégalié—Grek: Na lé iitihi.
3:6 3.6 Éféso 2.13,16–19 † **3:6** 3.6 Céiu a bele—Grek: Céiu a éé apulie. ‡ **3:6** 3.6 Weengaa kuti a Pwooti Wâé—ai Ko a Pwooti Wâé. **3:7-8** 3.7 Kolosé 1.25 **3:7-8** 3.8 1 Korénit 15.9–10

ni naado. Be lé o alihi [a bwo céiu lépwo Juif me ni béén, ne ha a puapulie ten], a Mwaiitihi§.

¹¹ Ati ninaa, ke e caa te niimihi ha atabuhi kon pie me e bo pwo. Ke e caa pacuwohi ne ko Kériso Iésu Padaame henye.

¹² Wogenye, ke genye mu ko Kériso, ke genye céihi ne kon. Ke é mu ko anaa, na pwo mwomwon denye, me nye âbé céii Padué, me nye mu pelen. Ke time uce piwâ genye [ke time uce mwotikenye].

¹³ Ke wonaa, ana é pii tewé pie, me géé nemwo pwo me pinekepé tewé ko a bwo mu he ni picani tong me dewé. Be é mu ko anaa [ke piubwo da a céihi tewé]. Ke o ne tewé me géé mu pele Padué, ne ha a bwo ubwo na a wâé ten*!

Te junihe ubwo a pipwoééhe te Kériso me denye

¹⁴ É tidihi jiling he pwahamii Padué Caa [ke é pipaunueng] ko anaa. ¹⁵ Be weeng pa Caa te ati lépwona élé jeda he miiden, ke éni pwo bwohemwo. Ke e pwo me nye tai apulie ha a bele na céiu†. ¹⁶ Te junihe ubwo a wâé ten, ke te junihe hiwon ni adéihi ten. Ke é ilehi kojaeng pie, me e bo pamwoiukewé ko a Jenen Iitihi ten, beme mang ni pwonimewé.

§ **3:10** 3.10 Be lé o alihi...a Mwaiitihi—ai Lé o bo temehi anaa, é mu ko a bwo patemehi na a Pwooti Wâé te a Mwaiitihi. Grek: ...É mu ko a Mwaiitihi. **3:12** 3.12 Ioane 14.6; Roma 5.2 * **3:13** 3.13 Dernière phrase—Grek: Be wonaa a bwo ubwo na a wâé tewé. † **3:15** 3.15 Ke e pwo me nye tai apulie ha a bele na céiu—Grek: E ne ni nii ni pétaapwo pwomwoiu.

¹⁷ Wâé heme e mu he pwonimewé wo Kériso mu ko a céihi tewé! Wâé heme [geé pwohewii ni acuwo na mwoiu] ni waan, ke e bwolu ne ha a pipwoééhe ten. ¹⁸ Ke me wonaa, ke wogewé me ati ni béé apulie te Padué, ke geé temehi ehi pie, te junihe ubwo wéden a pipwoééhe te Kériso, na ati he ni bwomunen‡. ¹⁹ Be e piwéden koja ni bwo temehinaado tenye lépwo apulie. Ke wâé heme oba gewé ko a mulihe Padué, ke me e mu kowé ati.

²⁰ E penem konye wo Padué ko a junuun na junihe ubwo. Ke jan me e pwo ce naado celi junihe ubwo ne konye koja nina nye niimihi pie me nye ilehi kojaeng.

²¹ Wogenye a Mwaiitihi ten na nye mu ko Kériso Iésu, ke wâé heme nye pipaunueng taaci dieli mwo! Amen! Wâé heme wonaa!

a mulihenye ne ha a pimu ibu tenye

4

(Pwahamii tii: 4—6)

¹ É mu he karépu, be é pipwoeabwé te Padaame. Ke é wâgo kowé, me [geé niimihi ati nina e pwo me dewé wo Padué, ke] me geé mulie ha a mulie na wâé ten. Be e todekewé beme geé apulie ten. ² Wâé heme geé te cuwo ko pwo me piwahin gewé, me bwala gewé, ke me geé uca. Wâé heme geé te cuwo ko pipwoééhewé, ke me

3:17 3.17 Ioane 14.23; Kolosé 1.23, 2.7 ‡ **3:18** 3.18 Junihe ubwo wéden... Grek: Ubwo, bwali, eda ke numwihi (large, long, haut et profond.) **4:1** 4.1 Kolosé 1.10 **4:2** 4.2 Kolosé 3.12–13

geé picani ne kowé. ³ Be e neibukewé na a Jenen Iitihí. Ke wâé heme geé te cuwo ko mulie ha a péém, beme te céiu gewé.

Céiu a éénye me Kériso

⁴ Te céiu cehi a éé apulie, ke te céiu a Jenen Iitihí. Ke te céiu a cemenye na nye ucéihi, alecehe a bwo todekenye. ⁵ Te céiu cehi Padaame henye, ke te céiu cehi a céihi, ke te céiu cehi a pipuu apulip*. ⁶ Te céiu cehi Padué, pa Caa tenye ati†. Weeng pana e pihuôhi ati, weeng pana e pwo ati, ke e mu ati he ni naado. ⁷ A juuju pie wo Kériso, ke e muko ne tenye me piticenaado ne kon ni muko pétaapwo âpati. ⁸ Be caa te tii ne he ni *tii iitihí pie:

*E taa ha a duaan na e daaité.
Ke e pé da céin nina lé téétieng,
na e piwéden kojalé.
Ke e ne te ni apulie ten ni âpati.*

Psaume 68.19

⁹ A bwopiinen pie woté ana e pii pie: *E taa ha a duaan na e daaité?* A bwopiinen pie, ânebuhe a bwo taa ten, ke e mi ole ha a duaan na te junihe ole bwolu ne ha a pule‡ wo Kériso. ¹⁰ Wo pana

4:3 4.3 Kolosé 3.14–15 * **4:5** 4.5 Te céiu cehi a pipuu apulip—Hemepie hiwon ni bwopwone a pipuu apulip, kehe te céiu cehi a bwopiinen, be a inenaado beme nye pii beetihí pie, wogenye lépwo apulie te Kériso. **4:6** 4.6 1 Korénit 12.6 † **4:6** 4.6 Caa tenye ati—ai Caa te ati ni naado. **4:7** 4.7 Roma 12.3,6 **4:8** 4.8 Psaume 68.19 **4:9** 4.9 Ioane 3.13 ‡ **4:9** 4.9 E mi ole... ai E ole jeoté pwo bwohemwo. Lé niimihi wo lépwo Juif pie, wo lépwo amele, ke lé mu ha a pwon na tice anebwén kon, na a niin pie Oolaa. Omehi Pii Beetihí 9.

e ole, ke weeng kuti pana e taa ha a duaan na e daaité ne he miiden, beme Padaame he ati ni naado na e tabuhi wo Padué, ke me e tidilé ati[§] [beme hején jélé].

¹¹ [A bwopiinen pie woté ana e pii pie: *E ne te ni apulie ten ni âpati?*] Wo Kériso, ke e muko pétaapwo pipatihi ne ko ni apulie ten ni penem na me lé pwo*. [Weengi ni béén]:

Lépwō *apostolo (lépwōna lé caa alieng, ke lé pipatemehi a pwooti ten);

Lépwō péroféta (lépwōna lé hegi ha a jenen ni pwooti te Padué, ke lé bwo pébé céiikenye);

Lépwō *évangéliste* (lépwōna lé pipatemehi ngen a Pwooti Wâé);

Lépwōna lé pwoiipihi me pacémuni ni acéihi.

¹² E ne télé ni âpati naa, beme lé o bo uce pamwoiu ati ni apulie te Padué, ke me lé pipwoeabwé télé mwo. Ke me wonaa, ke o piubwo da a puapulie ten, a éé Kériso. ¹³ Ke o wogenye ibu, ke o céiu ace céihi tenye ne ko pa *Naî Padué, ke ace bwo temehieng denye. Ke genye o tai cumang, pwohewii Kériso, ke o tai piwiekenye me weeng[†].

Wâé heme nye cumang ne ko Kériso

¹⁴ Me wonaa, ke o caa time genye uce pwohewii ni cuwo nahi ewa [ne ha a céihi. Be

§ **4:10** 4.10 Ke me e tidilé ati... ai Ke me piubwo ngen ni pihuô ten ne kolé ati. **4:11** 4.11 1 Korénit 12.28 * **4:11** 4.11 Ni penem na me lé pwo—ai Ni âpipati. **4:13** 4.13 Kolosé 1.28
[†] **4:13** 4.13 Dernière phrase—Grek: Beme genye â ni apulie na ubwo genye, ko a gwomaa Kériso na hején.

time lé uce ju téele cumang ne ni béén mu konye. Lé] pwohewii a ong na tice eaong kon, na e te ju titééhi pwo ni jié na a dan. Be lé te junihe tabemi ni pwooti te ni apulie na lé gele, na lé âbé picéidekenye, beme lé pipatiedenikenye.

¹⁵ Ūhu, genye nemwo wonaa. Wâé heme nye te mulie ha a juuju me a pipwoééhe‡. Ke genye o â pwohewii Kériso, ati ne he nina nye pwo. Weeng Padaame [he a Mwaiitihi ten, na a éé apulie] ke weeng pa punin. ¹⁶ Weeng na e pihuô, me piwéihi§ ati ni piduaan ne ko a één, beme céiu jélé ko ni acipetééhi kon. E pwo me lé wiinaado, ke e pamwoiulé, beme pieânimelé telé, ke me lé muko pétaapwo penem ehi. É ko anaa na piubwo da a één, ke e cumang ne ha a pipwoééhe.

A mulihenye na mwo coho

¹⁷ É cuwokowé ne he nii Padaame pie, me geé nemwo mulie pwohewii lépwona time lé uce temehi Padué, lépwona tice pwonimelé. ¹⁸ Melepiing he ni bwo temehinaado telé, be mwoiu ni punilé [ke time uce nimelé me lé piténe de Padué]. Ke é nelang he na tieden kojale *a ju mulip na e ne wo Padué. ¹⁹ Time lé uce temehi pineitééhi aceli wâé me aceli ta. Ke lé pinelé te a mulie hauli, ke me lé pwo ni muko huô na mwiihi na time uce tanim jélé kon.

4:15 4.15–16 Kolosé 1.18, 2.19 ‡ **4:15** 4.15 Mulie ha a juuju me a pipwoééhe—ai Pii ana juuju, ne ha a pipwoééhe. § **4:16** 4.16 Weeng na e pihuô, me piwéihi...E pwo me lé wiinaado—Grek: É mu kon (par lui)... **4:17** 4.17 Roma 1.21; 1 Pétéru 1.14

²⁰ Time uce wonaa a mulihenye céi Kériso na geé caa picaa. ²¹ Be geé caa téne ali pwooti ko Kériso li pacémunihi tewé, ke geé temehi pie e kon a juuju. Be wogewé ni apulie ten.

²² É mu ko anaa, na geé nemwo mulie ha a mulie na ta, li geé mulie hen ânebun. Geé necu ati ni huô me ni bwopemikewé na mwiihi.

Be é ânebun, ke geé âcehi nina nimewé kon na lé pwo me geé mele. ²³ Geé taatééhi ni pwonimewé, me ni bwo niimihinaado tewé, me ni bwopemikewé, ²⁴ beme wogewé ni apulie na mwo coho ni mulihewé. Ke geé o pwohewii nina lé céi ni epwénéle na tooli, ke lé cuwohe ni epwén na mwo wâé.

Be é he e nekewé wo Padué, ke nimen me geé pwohewiieng, beme geé mulie ha a juuju. Ke wâé heme ni huô tewé, ke me mwomwon ke pipaunuhi*.

Nye taatééhi ni bwopemikenyé na ta

²⁵ Geé nemwo gele, kehe geé pii a juuju te lépwo bééwé acéihi. Be wogenye ati, ke céiu genye pwohewii ni piduaan mu ko a éé apulie na céiu.

²⁶ *Mepie geé piokéé me pace céiu, ke geé nemwo pwo celi ta.*

Psaume 4.5

Kehe geé pwome necu a okéé tewé ânebuhe a bwo nuule na a téale. ²⁷ Ke geé nemwo ne

4:22 4.22 Roma 8.13; Kolosé 3.9 **4:23** 4.23 Roma 12.2

4:24 4.24 Genèse 1.26; Kolosé 3.10 * **4:24** 4.24 Grek: Geé cuwohe a apulie na mwo coho na tabuhi mu ko Padué [beme geé] mwomwon ke iitihine ha a juuju. **4:25** 4.25 Zakari 8.16; Kolosé 3.8–9 **4:26** 4.26 Psaume 4.4; Cang 1.19–20

te *Caatana [me e tacebwénikewé, me geé pwo nina ta].

28 Hemepie wogewé lépwo abune, ke wâé heme geé cuwo! Kehe geé mwoiu me geé penem†, [beme pwo ce mwani tewé] beme geé pwocuhi celi tice tewé, ke me geé o ne te lépwona tice telé.

29 Geé nemwo pii ni pwooti na mwiihi [ke geé nemwo pwo nina ta ne ko lépwo béén]. Kehe geé pii ni pwooti na wâé, beme bépicanu telé me pamwoiulé.

30 Geé nemwo pwo me piwahin a Jenen Iitihi [ko nina geé pwo]. Be e caa neeng kowé wo Padué, beme [e habwii pie, wogewé, ke ni apulie ten. Ke] a béhabwiinen pie, e bo tuwokewé ati mu he ni ta pwo tewé, ha a Tan den.

31 Geé nemwo pwotahinaado ne ko ni béén, me pipii me ta jélé. Geé nemwo cile ne he ni pwonimewé nina ta na lé pwo tewé. Geé nemwo pipééle, me piokéé. Ke geé nemwo pijeta kowé.

32 Wâé heme geé pwopweehi ne ko ni béén. Ke geé habwii telé a pipwoééhe na e he ni pwonimewé. Ke geé pineukewé, pwohewii ana e caa pineukewé wo Padué mu ko Kériso.

5

Mulie pwohewii ni ju naî Padué

† **4:28** 4.28 Geé mwoiu me geé penem—Grek: Geé penem ko ni iwé ha a juuju. **4:29** 4.29 Kolosé 4.6 **4:30** 4.30 Ésaïe 63.10; Éféso 1.13–14; 1 Tésalonik 5.19 **4:31** 4.31 Kolosé 3.8 **4:32** 4.32 Mataio 6.14, 18.22–35; Kolosé 3.12–13

¹ Wogewé ni naî Padué, na te junihe ênimen dewé. Ke wâé heme geé pwohewiieng, ² ke wâé heme geé pipwoééhe ni béén. Be e pipwoééhenye wo Kériso, ke e patupwo a mulihen, ke e mele beme e *âpwailo me denye na te junihe wâé te Padué*.

³ Geé nemwo pipule hauli, ke geé nemwo pwo ni naado na mwiihi ne ko ni ééwé. Geé nemwo hane me hiwon dewé ni naado ne éni pwo bwohemwo. Be wogewé, ke ni apulie te Padué. Ke time uce nimung me [é téne pie] lé pii ne ni apulie pie geé wonaa.

⁴ Geé nemwo pii ni pwooti na ta, ke mwiihi, na time uce wâé me geé pii. [Geé nemwo pii haulihi ni naado na nye paciitihhi.] Ke geé nemwo piauhi ni jepule na ta, [pwohewii lépwona tice pwonimelé]. Kehe wâé heme nina geé pii, ke me geé pipwo-olé te Padué kon.

⁵ Wâé heme geé temehi pie: O te tice atebwo ha a *Mwametau te Padué me Kériso te lépwona lé pipule hauli, me lépwona lé pwo ni naado na mwiihi ne ko ni éélé. Te piwien ne ko lépwona lé te cuwo ko hane ni naado ne éni pwo bwohemwo. Be, me nye wonaa, ke pwohewiin heme nye pipaunu ni *déme duée.

Nye mulie ha a pwéélang

⁶ Lé pii wo lépwo béén pie, te tice ta ko ni huô naa. Kehe icehi ana lé gele, ke geé nemwo

5:1 5.1 Mataio 5.48 **5:2** 5.2 Exode 29.18; Ébéru 10.10 * **5:2** 5.2 Na te junihe wâé te Padué—Grek: Ke pwohewii a tabe ûde na nihe wâé. **5:5** 5.5 1 Korénit 6.9–10; Kolosé 3.5 **5:6** 5.6 Roma 1.18; Kolosé 2.4,8

nelé me lé pwo me geé pipatieden. Be e okéé wo Padué ne ko lépwona time lé uce piténeeng, ke e bo tautilé me pwocuhinaado telé†. ⁷ Ke geé nemwo pipwohewii‡ lépwo apulie na lé wonaa!

⁸⁻⁹ Ânebun, ke wogewé, ke geé mu ha a melepiing. Kehe é jenea, ke geé caa mu ha a pwéélang, be geé caa mu ko Padaame. Ke wâé heme ni bwopemikewé, ke me ni bwopemi lépwona lé mu ha a pwéélang, ha a mulie na wâé, ke mwomwon, ke juuju. ¹⁰ Wâé heme geé tee hane nina wâé te Padaame.

¹¹⁻¹² Geé nemwo pipwohewii lépwona lé penem ha a melepiing, be te tice acehi ni penem delé celi wâé. Me nye te ju niimihi§ cehi ni bwopemilé, ke nye caa te mwiihilé. Geé téétihi ati ninaa, ke geé pé nge ha a pwéélang ati nina ta. ¹³⁻¹⁴ Be a pwéélang, ke e habwii a ju bwopwone ati ni naado, heme wâé, ai heme ta*. Ke é mu ko anaa, na nye pii pie:

«Go ûmiê wogo pana go ko pule!
Go cuwoda mu ha awieme
ni amele!
Be e bo pwo me pwéélang kom
wo Kériso!»

† **5:6** 5.6 Grek: Geé nemwo pwo me e pipaupaakewé wo pace céiu apulie ko ni pwooti na te tice ânen. Be te é muko ninaa kuti na a okéé te Padué, ke é mu ko lépwona lé cubwonieng.

‡ **5:7** 5.7 Pipwohewii—ai Piengen ibu. **5:8-9** 5.8 Ioane 12.36;

Éféso 2.13; Kolosé 1.13; 1 Pétéru 2.9 § **5:11-12** 5.11-12 Niimihi—Grek: Pii. **5:13-14** 5.13 Ioane 3.20-21 **5:13-14**

5.14 Ésaïe 26.19, 60.1; Roma 13.11 * **5:13-14** 5.13-14 Heme wâé, ai heme ta—Grek: Be, ana nye alihi ne ha a pwéélang, ke o â pwéélang.

Nye penem ehi he ni benaamwon na ne tenye

¹⁵ Geé pipwocile a mulihewé. Geé pipwohewii lépwona lé pwoiipihi ni bwomu telé, kehe time uce wo lépwona tice pwonimelé. ¹⁶ Ke geé penem ehi he ni benaamwon na e mwo ko ne tewé wo Padué [beme geé pwo ana wâé]. Be piubwo ngen a ta ha a benaamwon jena. ¹⁷ Ke é mu ko anaa, na geé nemwo mulie hauli†, kehe geé hane ana wâé te Padaame.

Nye mulie ha a Jenen Iitih

¹⁸ Geé nemwo piolo ko a tabe megele, be koli e bo pwotahi ne kowé‡. Kehe wâé heme e te tidikewé taaci na a *Jenen Iitih. ¹⁹ Ke geé pipamwoiukewé ko ni nyebi: ni *psaume*, me ni *cantique*, me ni béé nyebi na e ne tewé na a Jenen Iitih. Ke é heme geé pwonyebi, ke geé pipaunu Padaame he ni ju pwonimewé. ²⁰ Wâé heme geé te cuwo ko pipwo-olé te Padué Caa ne ko ati ni naado, ne he nii Iésu Kériso, Padaame henye.

Ni pwomwo na lé céih

²¹ Geé paciiti Kériso, ke geé pwo me piwahin gewé ne ko lépwo acéih bééwé.

Lu aadomwin @ —Ê toomwo

²² Wo ê toomwo, ke wâé heme e pwo me piwahin nang ne ko pa aiu hen, pwohewii a

5:15 5.15–16 Kolosé 4.5 † **5:17** 5.17 Geé nemwo mulie hauli—ai Geé nemwo pwo me tice pwonimewé. **5:18** 5.18 Luka 21.34 ‡ **5:18** 5.18 E bo pwotahi ne kowé—Grek: [E bo pwo me] geé mulie hauli. **5:19** 5.19 Kolosé 3.16 **5:20** 5.20 Kolosé 3.17 **5:21** 5.21 1 Pétéru 5.5 **5:22** 5.22 Kolosé 3.18; 1 Pétéru 3.1

bwo pwo me piwahin nang ne ko Padaame.
²³ Be e pihuô ê mwoden wo pa aiu, pwohewii ana wo Kériso, ke e pihuôhi a puapulie ten, a Mwaiitihi, na [e pwohewii] a één. Ke weeng pana e celuimieng.

²⁴ A Mwaiitihi ten, ke e pwo me piwahin nang ne ko Kériso, é mu ko anaa, na wâé heme ê toomwo, ke me e pwo me piwahin nang ne ko pa aiu hen, na ati he ni naado.

Lu aadomwin @ —Pa aiu

²⁵ Mepwo é ne ko pa aiu, ke wâé heme eânimen de ê mwoden, pwohewii ana eânime Kériso te a Mwaiitihi ten. Ke e pawie a mulihen [ke e mele] me den. ²⁶ Ke e pineeng me de Padué. Ke e puueng ko tabe, me a pwooti§, beme paciitieng, ²⁷ ke me e cuwo he pwahamiin, ke me oba nang ko *a wâé, ke te tice nyeluhén ke tice ta kon [pwohewii ê ewa toomwo na me lu piaten me weeng].

²⁸ Piwien ne ko pa aiu. Be wâé heme eânimen de ê mwoden pwohewii a bwo eânimen de a één. Be wo pana eânimen de mwoden, ke te pieânimen den mwo. ²⁹ Be te tice pace apulie celi e pitéétihi mwo a één. Be e pawinaadonieng, ke e wéieng ehi, pwohewii ana e pwo wo Kériso te a Mwaiitihi ten.

5:23 5.23 1 Korénit 11.3; Éféso 1.22 **5:25** 5.25 Kolosé 3.19; 1 Pétéru 3.7 **5:26** 5.26 Tit 3.5 § **5:26** 5.26 Ke e puueng ko tabe, me a pwooti—Pipuu apulip. A pwooti naa, ke wíeli a Pwooti Wâé, ai ni pwooti na pii heme lé puu apulip wo lépwo acéihi, ai ni pwooti te pa apiaten ne te ê mwoden. **5:27** 5.27 2 Korénit 11.2; Kolosé 1.22

³⁰ [Genye temehi anaa] be wogenye, ke genye één. ³¹ Caa te tii ne he ni tii iitihi pie: *E patupwo lu nyaa me caa ten wo pa aiu, beme lu pimu me é mwoden. Ke me wonaa, ke caa céiu julu. Genèse 2.24*

³² A pwooti naa, ke e bwolu, be é niimihi pie, a ocine ko a bwo [pimu ibu te] Kériso me a Mwaiitihi ten.

³³ A bépanebwénihi nen, [ke é pii mwo pie]: Wo pa aiu, ke wâé heme eânimen de é mwoden, pwohewii a bwo pieânimen den. Ke wo é toomwo, ke wâé heme e paciiti pa aiu hen.

6

Ni ewa me lu nyaa me caa telé

¹ Wogewé ni ewa, ke wâé heme geé piténe de lu nyaa me caa tewé. Weengaa ana me geé pwo, {be wogewé ni apulie te Padaame}. ² Be [caa te tii ne he ni tii iitihi pie]: *Go paciiti lu nyaa me caa tem. Exode 20.12*

Anaa, ke a bécéiuhe patén de Padué na pwo *adéihi hen. Be e pii pie, e bo ne [te lépwona lé piténe dehi a patén naa]: ³ *Ke o bwali, ke wâé a mulihem ne éni pwo bwohemwo. Exode 20.12*

⁴ Wogewé lépwo caa te ewa*, ke geé nemwo pwo me lé okéé ne ni naîwé. Kehe wâé heme geé cilelé ehi, ke geé cihe ne kolé, ke pacémunilé. [Be weengaa ana me e pwo wo pa acéihi] ne ko Padué.

5:31 5.31 Mataio 19.5 **5:32** 5.32 Pii Beetihi 19.7 **6:1** 6.1 Kolosé 3.20 **6:2** 6.2–3 Exode 20.12 **6:4** 6.4 Psaume 78.4; Proverbes 22.6; Kolosé 3.21 * **6:4** 6.4 Lépwona caa te ewa—ai Ni nyaa me caa te ewa.

Lépwo eabwé me lépwo apihuô telé

⁵ Wogewé lépwona geé penem tice ja kon, ke wâé heme geé piténede lépwo apihuô tewé ne éni pwo bwohemwo. Ke geé paciitilé, ke geé pipwoeabwé telé ehi he ni ju pwonimewé, pwohewii a bwo pipwoeabwé tewé te Kériso.

⁶⁻⁷ Geé penem ehi, beme lé pipwodéén kowé [ati ne he ni naado]. Ke time uce é ne he ni benaamwon cehi, na lé alikewé hen. Kehe geé niimihi pie, geé penem me de Padaame, kehe time uce ni apulie. Be wogewé, ke ni eabwé te Kériso, kehe wâé me geé pwo ana nime Padué kon, na ati he ni pwonimewé.

⁸ Be wâé heme geé temehi pie, e bo muko pétaapwo ne ni cemenye wo Padaame, ko nina wâé na nye pwo. Piwien ne ko lépwo *apenem tice ja kon, ke é ati ne ko lépwo béén mwo†.

⁹ Pwohewii ne mwo kowé, wogewé lépwo apihuô. Be wâé heme geé paciiti ni apenem dewé [ke me geé pwopweehi ne kolé]. Ke geé nemwo pwohuu telé. Be céiu pa apihuô tewé ati ne he miiden, na time uce pipwoinen ne ko ni apulie.

Naamuu pa tenye

¹⁰ É panebwénihi ne ko a bwopiinen pie: Wâé heme geé mwoiu ne he a junuu Padaame na junihe ubwo. ¹¹ Geé pé ati ni naamuu pa na e ne

6:5 6.5 Kolosé 3.22–23; Tit 2.9–10; 1 Pétéru 2.18 **6:8** 6.8 2 Korénit 5.10; Kolosé 3.24–25 † **6:8** 6.8 2e phrase—Esclave ou libre. **6:9** 6.9 Roma 2.11; Kolosé 4.1 **6:11** 6.11 Roma 13.12; 2 Korénit 10.4

tewé wo Padué, beme o jan me geé cubwonihi ni huô te *Caatana na ta.

¹² Be time nye uce pwopa ne ko ni apulie. Kehe genye pipwopa me lépwo apihuô te ni duéé me ni iténaado [na time nye uce alilé ko ni naamiinye]. Nye pipwopa ne ko lépwo daame na pwojunuulé ha a melepiing he pipuwohe a miiden me a bwohemwo, na lé pihuô ne ko a bwohemwo ce.

¹³⁻¹⁴ Ke é mu ko anaa [na é pii tewé pie]: Geé pé ati ni naamuu pa na e ne tewé wo Padué, beme o jan me geé cumang, he ni benaamwon na e tuie ne kowé a ta. Be, me nebwen a pa, ke geé o piwéden. Weengi‡ ni naamuu pa tenye:

Ni taihenanye: a juuju te Padué;

Ni epwén toki me bépwobwonihi ni bwaangenyé: a mulie na *mwomwon ne he pwahamiin;

¹⁵ *Ni dihibwaanye:* a bwo cuwo ko pipatemehi nen denye a Pwooti Wâé na e pébé a péém;

¹⁶ *Ni bépedinaado§:* a céihi tenye ne ko Padué, na ati he ni naado. Ke nye pé téteda beme nye taunuhi ni duwele miú ko ni da na e nuô wo Caatana, pana ta nang.

¹⁷ *Ni béwéihi ne ni puninye:* a mulip na e ne tenye wo Padué, he e celuimikenye*;

6:12 6.12 1 Pétéru 5.8-9 **6:13-14** 6.14 Ésaïe 11.5, 59.17; 1 Tésalonik 5.8 ‡ **6:13-14** 6.13-14 Weengi... Grek: Geé pé... Pwien ne ko ati ni pétaapwo naamuu pa, ha a niide a tii 13-17.

6:15 6.15 Roma 10.15 § **6:16** 6.16 Bépedinaado—Bouclier.

6:17 6.17 Ébéru 4.12 * **6:17** 6.17 A mulip na e ne tenye wo Padué, he e celuimikenye—Grek: A bwo celuimikenye.

Ni teua tenye na e ne tenye na a *Jenen Iitihi:
a pwooti te Padué.

18 Geé tee ko pwoiitihi na [ati he ni piduaan me] ati he ni benaamwon, âcehi ni pihuô na e ne tewé na a Jenen Iitihi. Ke geé tee ûmiê, ke geé te cuwo ko pwoiitihi me de ati ni apulie te Padué.

19-20 Geé pwoiitihi me dong, beme e ne tong a pwooti ten wo Padué. Be e pahedeéo, beme é pipatemehi te ati ni apulie a Pwooti Wâé na time lé uce temehi ânebun, be te e ha *aduwo. Ke weengaa a watihen na cieéo ko itihe toki ne éni he karépu. Ke anaa, na me geé pwoiitihi, beme time o uce piwâ jo me é tee cuwo ko pacihe ni apulie [ko Kériso].

Bépinelé

21-22 É pahede Tichike lé céiikewé, beme e piuti tewé a jepule kong, ke me e pamwoiukewé. Wo panaa, ke pa ju béénye, ke pa eabwé na e te junihe piténede Padaame, he gemu pipenem ibu me weeng.

23 Wâé heme wo Padué Caa tenye, me Padaame Iésu Kériso, ke me lu ne tewé, ati ni acéihi béému, a péém me a pipwoééhe. Ke me lu picani tewé, me geé *cumang ne ha a céihi ne kolu†. 24 É ile Padué pie, me e adéihi, ko a *pipwoééhe tice ja kon den, ati lépwona lé cumang ne ha a bwo eânimelé te Padaame Iésu Kériso.

6:18 6.18 Luka 18.1; Kolosé 4.2; 1 Tésalonik 5.17 **6:19-20**
6.19 Kolosé 4.3-4; 2 Tésalonik 3.1 **6:19-20** 6.20 2 Korénit 5.20;
Filémon 1.9 **6:21-22** 6.21 Apostolo 20.4; Kolosé 4.7-8; 2 Timoté
4.12 † **6:23** 6.23 Dernière phrase—Grek: Me a céihi.

**Tii Iitihi: Élele Iitihi na mwo Coho
Cemuhi: Tii Iitihi: Élele Iitihi na mwo Coho (New
Testament)**

copyright © 2017 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cemuhi

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source
files dated 29 Jan 2022

f8ee0ae8-19d4-5493-b0f2-3132fc194785